

HEVES ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Félsz évre 8 korona. Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik minden vasárnap.

Főszerkesztő: **Fintha Dezső**
Felelős szerkesztő: **Székely Miklós**
Főmunkatárs: **Illgner I. Béla**

Szerkesztőség és kiadóhivatal.

HEVESEN, a könyvnyomdában.
Kéziratok vissza nem adtuak

A tartalékosok

hazabocsátása.

A tartalékosok nagy számának fegyver alá hívása igen nagy társadalmi és pénzügyi kárt zúdított ránk. Nem esoda tehát, ha az állandó izgalomban és bizonytalanságban levő közönség, de még a legközvetlenebbül érdekelt fél is inkább kívánta már a háborus megoldást, mint hogy ez a súlyos gyötrő helyzet elsorvassza a közélet minden ágát. Annál inkább örvendhetünk, hogy a súlyos áldozat lehetővé tette a nemzet zavartalan munkáját a kultúra és a gazdaság minden ágában. Nagy volt az áldozat és az anyagi veszteség, de kárát kiheverhetjük az új erővel megindulható munkával.

A galíciai csapatok szaporítását az orosz hadseregnek határaink felé való eltolása és koncentrációja tette szükségessé, tehát az orosz háború eshetőségének veszedelmét jelentette. Miatán az

orosz határon beállottak a normális viszonyok, bizonyos, hogy Délről is elhúzódna a felhők s a magyar tartalékosok innen is visszatérhetnek tűzhelyükhöz.

Éppen akkor, amikor mindenki attól tartott, a békealkudozások luza-vonáját látva, hogy csak a kítavaszkodást várják, aztán megindul a nagy háború: rendkívül megnyugtató a leszerelés. Nem csak, hogy az Európát meg-rázó, létünket kockára tevő háborútól szabadulunk meg; hanem, mint a tavaszi vetés, kizsendül megbénult gazdasági életünk is. A pénzügyi helyzet nyomása száz-ezreket kárhoztatott százalmas vergődésre, sőt majdnem inségre.

A behívott családos tartalékosok hozzátartozói közvetlenül érezték az inséges helyzetet. — Külön törvény útján kellett gondoskodni a vagyontalan behívottak családjainak segítéséről s éppen most folyik a segítségre szoruló összeírása és kártalanítása. Ezeknek a szegény tartalé-

kosoknak valóban megváltás lesz, ha újra munkába állhatnak; a mit ők és családjuk szenvedtek, azt bizony nem kárpótolhatja az, hogy elengedik nekik a fegyvergyakorlatot.

De rendkívüli veszteséget szenvedhetett volna a mezei munka is az erős és fiatal tartalékosoknak fegyverben tartásával. A múlt ősz amugy is nagy kalamitással járt. A mellett, hogy sok termés, nevezetesen tengeri, répa, szőlő elpusztult, az őszi munkát sem fejezhették be; sok helyen meg sem kezdhették a folytonos eső miatt. Nagy területek maradtak bevetetlen. Ezt a kénytelen mulasztást most kell pótolni. S nem elég, hogy kedvező időjárásért esengjünk, ami eddig még szintén késett, hanem kellene több munkáskéz is sürgősen. Ebből a szempontból is fölülte kívánatos, hogy a leszerelés nemcsak Galiciában, hanem Boszniában és a déli határon egyáltalában mielőbb végbe-

Tembár Márton

béresgazda naplójából.

Hallgassunk csak egy esőppet . . .

*

No az uras étel is kutyába való . . .

Hogy szénát vótunk Gólyaháton hát elestelődünk.

Mondom, mán kilene igával nem rostokolok itt éceka, hát bementem a kasznárho szállást kérni,

Adott is.

Hogy az ökröt elláttuk, hát itt gyün a szögáló, hogy a szögáló, hogy aszongya Marezsi bátyám a letöregebb béressel gyűj-jenek be voesorára.

Mondom hová?

Aszongya, az urho' a konyhába,

Bementünk oszt Pirók nászurammal

Hát letelsőbbet levesélt adtak; no, e maradhatott.

Hanem mikor a esikot elejbünk tette, mondom mi szag van itt nászuram?

Aszongya tuggya a ménkü.

Mondom tán törí a lábát a esizma, oszt lehuzta, mer' olyan furma szag van. Aszongya nem huztam én.

Háttha mondom kiszakadt a esizma orra.

De a szongya, ehun e, nem szakadt a' nézze kend.

Me' néztem, hát csakugyan nem szakadt a' ki.

Mondom hát micsoda lehet ilyen büdös?

Aszongya a szögáló, hogy a sajtos esik. Miesoda mondom a esik!

Akko csak edd meg magad te kúr-tü gyugó.

Elmentünk oszt onnét.

*

A minap márcilyus 15 ikén kigyugták az oskolán a lobogót. Este elballagtam a tanítónkhoz hogy mit akar avval a lobogóval.

Beszét oszt anyit, hogy elég lett vóna Nagypénteki prédikációnak. Mán éppen elaludtam rajta, mikor azt tanáta mondani, hogy most mán szabadok vagyunk.

Erre oszt felneszeltem; az a modom

hát hun tanuta azt a tanító ur, hogy szabadok vagyunk; aszongya nem tanuta ő azt sehun, mer azt minden ember tuggya.

Nem szótam oszt akkor neki gondoltam maj lyukra gyün még ő is

Hogy elkérecktettem Veremhátra a buesura hát elerisztettek. A tanítónknak is ott lakik a sógóra, tuttam hogy szeretne elgyünni, de nem lehet mer az ő imposztorjukat (felügyelő) épeg arra a napra várta.

Hajnalba, hogy az anyukkal elindulunk a buesura, hát mán akkor ugyanesak pucoltatya az oskolát. Oda szöllok oszt neki:

— Tanító ur tessén gyünni Veremhátra a buesura! Nem mehetek aszongya, mer' gyün az imposztor.

— Hászen szabadok vagyunk tanító ur oszt ezt minden ember tuggya.

Hát a maguk imposztorja nem tuggya?

*

A veremháti buesura no, fájjam eligazodtunk. Ugy estefelé kimentünk a sátorokho

melessen s a tekintélyes számu munkabíró kezét visszakapja a mezőgazdaság a mely amugy sem fogja teljesen kiheverhetni a mult ős esapását.

A pénzviszonyok javulását is határozottan várhatjuk a béke visszatértével, ha nem is megoly gyorsan, mint óhajtanók és szükségünk volna rá. De már maga a megnyugvás, a bizalom visszatérte is jelentékeny megkönnyebülést kelthet. Ha tudjuk, hogy közeleg a segítség, akkor több erőnk és kedvünk van a várakozásra, kitartásra, megerősíthetjük magunkat a jó fordulat tudatában a végsőig, holott ma már sorjázva törtek le a remények és esüggedtek el az emberek. —

A vállalkozásra ma alig van bátorsága valakinek. Számító ember nem is fogott és foghatott semmiféle nagyobb vállalkozásba, csak azok mertek jóformán kockáztatni, a kiknek nincs félteni valójuk. Érti majd mindenki, hogy ennek a bizonytalanságnak és vonakodásnak minő káros visszahatása volt fejlődő, tehát törékeny iparunkra és kereskedelmünkre. Rá nem mutathatunk ugyan, de a betétek nagyobb arányu kisedése is igazolja azt a föltevést, hogy sokan, főleg a kishitűek, akik mindig többségben vannak, eldugdosták megtakarított pénzüket attól való féltükben, hogy háboru esetén szükségét ne kelljen szenvedniök.

De hiszen más oldalon a hitelintézetek is kénytelenek voltak biztonságuk érdekében visszatartani a pénzt. A hitelmegszorítások és hiteldrágulás kalamitását szél-tében-hosszában érezték s érzik az üzletemberek és mágnások egyaránt. De ezzel együtt jár az a szorongó érzés is, a mely lépten-nyomon föl bármibe kezdeni, kedvét szegi az embernek, hogy valamit a jövőért is tegyen.

Ha helyreállhat a béke, az állam és a városok részéről megindíthatják azokat a közmunkákat, a melyekbe a mai helyzetben nem foghattak volna. A fővárosban is olyan munkák várnak megvalósításra maga a főváros és az állam által is, a melyeknek a munkaalkalom megnyitása által az egész országra lesz hatásuk. Az új pályaudvar, vasutépítések, vizszabályozás, az új egyetemek, városrendezések, kórházak, kaszárnyaépítések, ipartelepek, a melyekkel az elmulasztottakat is helyre kell hozni, a különböző vállalkozók és munkások nagy tömegét juttathatják keresethez, s ennek az egész ország jólétére lesz hatása. Az anyagi előny jó eredményét pedig még inkább emelheti a felszabadult lelki érzés, a mely újra acélozza a munkás idegeket, s mindenesetre tisztítlag bathat arra az eszmézarra is, a melynek a társadalmi téren való uralmát keservesen szenvedjük, de a mai állapotok közt egyre súlyosbodó elégtelenség mellett természetesnek találjuk.

Ezért kell kívánnunk, hogy a béke mielőbb biztosítva legyen, örömmel látjuk tehát az olajág rügyeinek fakadását.

HIREK.

Március 15. A magyar szabadság keletkezése díeső ünnepét, mint minden évben, az idén is megünnepelte városunk közönségének minden rétege. — Szombaton már kora reggel zászló díszben volt a város, a mozsár ügyük megszöalltak, az utcákon ünnepi hangulat

Délután 6 órakor az olvasókörben Nemesik Kálmán táblabíró megnyitó beszédével kezdődött az ünnepély. Besenyei Mariska esokorral kezében fogadta az ünnep szónokát Matzky Emil országgy. képviselőt, aki hazafias szellemű, nagy hatást keltő gyönyörű ünnepi beszédet mondott hatalmas közönség előtt. — Szavaltak Lászlka László és Barádnay Gyula. Ezek után Nemesik Kálmán tartotta záróbeszédét és a dalárda „Szózat” éneklésével zárult a szép ünnepély.

Sokkal kisebb számu volt a kaszinó közönsége, de maga az ünnepély szintoly sikerült volt. Figlár Géza volt itt az ünnepi szónok, aki meglepő szép beszédével lekötötte a hallgatóság figyelmét. Fintha Dezső szép pohárköszöntőt mondott képviselőnkre, Nemesik Kálmán pedig a kaszinó nevében köszönte meg Figlár Gézának elmondott szép beszédét. Úgy a kör, mint a kaszinóban reggelig tartó mulatság volt.

Szentegyleti közgyűlés. A hevesi jótékonycealu intézmények között egyik legeredményesebben és legintenzívebben működő egyesület a szentegylet, amely f. hó 16-án tartotta évi rendes közgyűlését, melyet istentisztelet előzött meg. Az istentisztelet kiemelendő momentumá volt Effer Jakab főrabbi szentbeszéde, amelynek formai szépségét csak filozófiai mélysége szárnyalta tal. A közgyűlésen az egyesüle-

Hát aszongya eecer a Perzsi, hogy elun e, itt a képesináló, hát pofigazittasuk le magunkat.

Nem bántam oszt. Hogy oda ülünk a székre aszondom annak az urnak aki ott vót: Hallya e komógyiás ur, hát ugy letunna e pingáni, hogy — nekem mondva — ide a térgyemre ültetném az asszonyt. Aszongya — hát.

No, akkor ide ily annyuk, mer én mán az elsőfeleségemmel is így vagyok le pingáva.

Mongya oszt a komógyiás, hogy ide figyeljenek kentek, mikor háromig számolok, a harmadikná lessz lepingáva a kép.

Számol oszt, hogy egy, kettő, három . . . hát a poneius-pilátussát nem éppen akkor tört ki a széklába alattunk, oszt a Perzsi szoknyája mind a nyakamba borut, a két lába me' olyat kalimbát mint a szó' malom.

Hát a képen dögölyön me' aki esináta nem is az ábrázatunk látszott, de nem is fizettem oszt érte egy krajcárt se.

No hát esesznye egy masina vót az a pofigazító gép.

Hogy me' hót a nászuram apja: hát aszongya nászuram: Elmennék tán a beszélgetős asszonyho hát mennek én is el vele.

Hát mondom minek mennek én ha csak az első feleségemet a Csahaly Pannit me' nem kérdezem. Aszongyahát kérdezz me' akkor azt.

Elmentünk oszt.

Ahogy belépünk a pitarba hát mondom nem érzi kend a halottszagot nászuram? Aszongya so' se érzem én inkább káposztás bürgelús szagot érzek.

No hogy belyebb kerülünk, hát elibe ül az asszony nászuramnak.

— Kít kérdez? Aszongya nászuram hát apámuram irányába gyűttem vóna. Itt van aszongya, hanem mié fekete a szája széle.

Mondom bizonyosan bagózik mer' életibe is mindég azt uzovátá.

Meg aszongya az asszony, hogy három újával a szemire mutat. Aszongya nászuram, hogy azt mutattya mikor a harmadik asszonya kiütöte a balszemit. Hát mit kíván? — így a nászuram.

Égessen kend, aszongya három szá' gyertyát pénteki napon.

Hát e' me' vót

Mondom, hát itt van e Csahaly Panni a ma' tanyárú? Aszongya itt van, de hát az a huszár-katona kiesoda mellette.

Mondom, mi aménkű, hát még a másvilágon se tört ki belüle a kutyaság.

De aszongya az asszony, hogy azt kívánja, hogy bötölyek kilenez napig érte. Miesoda mondon e' bötölyek, hát mongya me' neki, hogy bötöltesse me' a huszárját de ne engem.

Ott hattuk oszt az egész frekvenciát.

*

Maj' elmondom a többit másszor.

Tembár Márton.

elnöke, Klein Jakab, röviden vázolta az egyesület évi működését; bemutatta a számadásokat, kérve úgy maga, valamint tisztviselőtársai számára a fölmentvényt, amit a közgyűlés egyhangulag megadott. Spitzer Vilmos a hitközség elnöke üdvözölte ezután az egyesület újonnan megválasztott tisztikarát, kérve őket a nemes cél érdekében buzgó működésre. A közgyűlés után az izr. iskola helyiségeiben disztrakoma volt, amelyen az ünnepi beszédet Klein Jakab a szentegylet elnöke tartotta. Gyönyörű, magas szárnyalású, költői hasonlatokkal ékes beszédet tartott Elfer József, amelynek befejezése után Fischhoff Márk igazgató-tanító olvasta fel az egyesület, irédalmi nívóan álló, gyönyörű nyelvezettel megírt, monografiáját. — Ezzel a művel, amely történelmi adatainál fogva közérdekű és messze kimagaslik a hasonló monografiák közül még less: alkalmunk foglalkozni, miután azt az egyesület ki fogja nyomtatni, hogy módot adjon arra, hogy az a közönség legszélesebb rétegeiben elterjedjen. A lakomán még Spitzer Mór nagy érdeklődéssel hallgatott felolvasást tartott az I. T. O. mozgalomról, amellyel kapcsolatban adakozásra szólította fel a jelenlevőket a nemes cél érdekében. Hogy nem eredménytelenül, azt igazolja az a 4—500 korona, amely nyomban összegyűlt erre a célra.

(L. D.)

Üzelmek a gazdák rovására. Gazdáink nem képzelhetik, hogy a tavalyi esős őszt követően milyen nagy tömegben loznak az idén forgalomban részint jöhszemüleg, részint tudva esekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél olcsóbb árakon kínálják, annál biztosabb, hogy például a répamag, melyből a hírhedt bizencei hibás, selejtes árú több ezer zsákkal van a vidéken elhelyezve, — legtöbb esetben dohos és általában igen rosszul esirázik sőt az északi-amerikai között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, közfelfogás, hogy a múlt napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mintegy 20 wagon class rostálja, melynek az a hívatása, hogy honi lóhere közö kevertessék. Nem is szólva a lucernáról, melyre nézve az „Erdélyi Gazda” szaklap március 16-iki számában is megírta, hogy a teljesen értéktelen turkesztáni lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégnél és ne üljön fel se kereskedő, se gazda az említett igen olcsó ajánlatoknak, melynek célja nem egyéb, mint a hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tudni. Ha gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és esodákat fognak ez évben tapasztalni.

Az orvosvilág egyhangú véleménye, hogy manapság a gyermektáplálás csak úgy lesz tökéletesen végrehajtható, ha az elválasztás pillanatától kezdve a gyermekek „Phosphatine Faliere”-el lesznek táplálva. — E kiváló tápszer értéke megbecsülhetetlen, a gyermekeket a fogzás nehéz időszakán zavartalanul segíti keresztül és a fejlődés biztosításánál első-

rangu szerepet játszik. Nemesak csecsemők, de serdülő gyermekek is szedik a Phosphatine Faliere-t, mert a leghatásosabb tápláló anyagot tartalmazza.

Mérmőki iroda áthelyezése. Tisztelettel értesítem az érdeklődő közönséget, hogy a Pajzs-féle házban volt mérmőki s műszaki irodámat az Erzsébet utcában 252 házszám alá (Göde féle ház) helyeztem át. Elvállalok minden a mérmőki szakmába vágó teendőket, nevezetesen tagosításokat, legelő felosztásokat, határ rendezéseket, dűlő s közlekedési utak kitűzését, új térképezéseket, lejtmenéseket, utak törzskönyvezését, utca szabályozásokat, parcellázásokat stb. stb. — Tekintve, hogy hosszú gyakorlatom ideje alatt községek, egyesek és bíróságok kifogástalan megelégedésére működtem, minden reám bízandó kívánalmakkal a jövőben is legpontosabban fogok megfelelni. Tisztelettel **Kovacsévích Simon** mérmők és jog. földmérő.

K r ó n i k a.

A régi irások azt mondják, hogy a Jordánban rengeteg volt a hal. Kővér pontyok, fogas haresák sokadoztak vízei sodrán s a völgyében lakó zsidók halakat evének.

A Jordán mellől régen elkerültünk, de a jól elkészített halak ízére emlékszik még az iny s ma sem esik meg valamire való zsidó muri halétel nélkül.

A múlt héten nagy darab potykát fogtak valahol. Lehet, hogy a Tiszában, lehet, hogy a Dunában, de valószínűbb, hogy a közeli vizekben fogódott és Schneider bácsi adta a zsidók kezére.

Halvaesora közben, istenes történetek hangzottak el. Valaki elbeszélte a teremtés történetét is. Jelentéktelen történet, de érdemes feljegyezni:

„Már meg voltak a fák, az állatok, szóval mindaz, ami az ember kényelmére való; s mikor már Ádám nyakig ült a paradicsomban megszólalt az Úr:

Ádám nézz körül; itt minden a tied csak egy nem, ott áll a paradicsom közepén az a fa, az a nagy, az a hatalmas, az a **terebélyes fa** — az liam tífos azt ne bántsd!

Miért uram? Kérdezi Ádám.

És szól az Úr:

Azért liam, mert Klein bácsi esetleg megtalál haragudni érte. Az az övé.”

* * *

Angolországban Zauggwill volt az Ito mozgalom megindítója. Ez a mozgalom rövid idő alatt az egész világra kiterjedt. Célja: országot venni az üldözött zsidóknak.

Gyűjtöttek erre a célra a halvaesorán is s mikor már gazdag, szegény lerótt az önkéntes adót, felszóllalt valaki:

Indítványozom, hogy küldjünk egy-egy gyűjtő ívet Tomesányi páternek s az ország tehetősebb antiszemitaiknak.

Ostobaság! ostobaság! kiabálnak innen is, onnan is.

Hogy volna az ostobaság? felel az indítványozó, ahogy én azokat ismerem, szívesen ránk is fizetnek, esakhogy szabaduljanak tőlünk.

P . . . y.

Ne menjen férjhez míg Bleier áruházát, a piactéren meg nem tekintí!

Ott, Japán blouz, kloth kötény,
Alsó szoknya, kabát.

12 zsebkendő, ing,
Pruszlík és nadrág,
Lepedő meg abrosz, 6 szép szalvétával.

Négy nagy törülköző,
Hat pár harisnyával.

Nem kerülnek többbe,
Mint rongyos egy korona
S kilenevenhat fillérbe.

1—4

Van szerencsém a nagy közönség szíves tudomására hozni, hogy Hevesen, egy modernül berendezett, **borbély és fodrász**

üzletet nyitottam,

hol minden nemü illatszereket raktáron tartok.

Hajmunkák elfogadtatnak.

Teljes tisztelettel

Mezey István

1—3 borbély és fodrász.

Vitéz Nándor

ol kőműves mester Heves.

Elvállal minden nemü kisebb-nagyobb új építéseket, átalakítást és javításokat is. Valamint szakértői megbízásokat, tervek és költségvetések készítését, úgy az építő, mint kívánatra a vállalkozóknak is. 2—12

Kertész Soma

festő Hevesen

(közvetlen a piactér mellett) Dárányi-utca (sajátház).

Elvállal a kor követelményeinek megfelelő, legjobb kivitelű.

Szobafestő,

m á z o l ó, c z í m f e s t ő
és minden e szakba vágó munkákat, minden verseny fölötti olesó árban. Továbbá bármilyen komplikált kézimunka rajzot és kézimunkákra festést (selyem stb).

Kívánatra a legújabb mintákat vidéken is bemutatja.

Besenyei Sándor gépész házában háromszobás utcai lakás kiadó.

R Ö M E R A D O L F

U R I S Z A B Ó

bel- és külföldi gyapjuszövetek dús raktára

H E V E S.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, hogy a több éven át előnyösen ismert s a jelenkor igényeinek megfelelő szakszerű és modern

uri szabó üzletemet

a Seidner Ignác úr házába helyeztem át.

Azon kellemes helyzetben vagyok, hogy az igen tisztelt rendelőknek dúsán felszerelt finom és divatos bel- és külföldi gyapjuszövetekkel áthatok rendelkezésére s ruhaszükségeit az eddigi előnyös árban és pontos kivitelben elgithetem ki. —

A megrendelés felvételére kívánatra mintagyűjteménnyel lakáson megjelenek, afelpróbálást ugyanott eszközölöm. —

tisztelettel

Römer Adolf
uri szabó.

2-2

Hirdetéseket

	legolesóbban	
	: felvesz a :	

kiadóhivatal.

Imakönyvek

dus választékban kaphatók

könyvnyomdánkban.

Adler J. könyvnyomdája és könyvkötészete

Hevesen. Fő utca 610.

Könyvnyomdában, mely a modern kor igényeihez teljesen megfelelően van berendezve, izléses kivitelben, jutányos árak mellett készülnek heti és haví folyóiratok, alapszabályok, zárszámadások, egyházi, községi és egyéb hivatalos nyomtatványok, körlevelek, levélborítékok, számlák, levélfejek, falragaszok, báli és menyegzői meghívók, eljegyzési kártyák, étlapok, táncrendek, névjegyek, gyászlapok stb. nyomdai szakba vágó nyomtatványok.

Könyvkötészetemben elvállalok minden e szakmába vágó munkák csinos és izléses kivitelben való elkészítését, — valamint dobozokat is — hivatalos kezelési könyvek a megrendelés napján készülnek el. Raktáron tartok **katholikus és reformátátus imakönyveket** papír, vászon, bőr, chagrén, párnázott borjú- és achátbőr, imitatio és valódi esontkötésben eredeti könyvkiadói árban. Bármely kiadó által kiadott könyv beszerzését elvállalom.

Községi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok állandó nagy raktára.

Ujdonság: Husvétí- és látképes levelezőlapokban nagy választék.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.